

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminecă

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 40.—
Pe o jumătate de an Lei 20.—
Pe un pătrar de an Lei 10.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg

Redacția și Administrația:

Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12
(lângă poșta)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12

Prețul inseratelor:

Un șir peti 3 Lei pentru fiecare publicare

Adunările Partidului Național

**Vineri 6 Octomvrie 1922, se va ține în SIBIU o mare adunare, la care va
veni și DI IULIU MANIU cu alți fruntași ai partidului național**

Pentru lămurirea poporului nostru
dela sate și orașe, asupra politicii actuale,
Partidul național aranjează de câteva săptămă-
ni încoace adunări prin diferite părți
ale Ardealului și Banatului. În județul no-
stru încă s'au ținut astfel de adunări la
Seliște, Reșinari, Ocna Sibiului și Avrig.

Acum urmează să se țină o adunare
mai mare județeană în Sibiu, care va avea
loc Vineri, în 6 Octomvrie 1922, la 11
ore înainte de amiază, în sala cea mare
dela „Urania“.

La adunarea dela Sibiu va lua parte
și dl Iuliu Maniu, președintele Partidului
nostru, împreună cu alți fruntași politici.
Ni se dă deci ocazie să auzim graiul curat
și cinstit al acestui vrednic conducător,
care nu urmărește în politică nimic deose-
bit pentru sine personal, ci îl preocupă
numai înaintarea țării și a neamului său
iubit.

Dl Maniu și alți fruntași politici de-ai
noștri, sunt de prezent prin Banat, unde
iau parte la adunările Partidului național
de pe acolo. La Sibiu încă o să vină mai
mulți bărbați de seamă, cari ne vor vorbi
despre ce trebuie să facem noi Ardelenii,
ca să ne meargă mai bine.

În această adunare se va da o oglindă
fidelă a stărilor politice din țară, se va
lămuri și mai mult punctul de vedere drept
al Partidului național și se va cere îndrep-
tarea relelor, sub care sufere țara.

Cu toții vedem bine, câte neajunsuri
ne pasc (indeosebi scumpetea, care crește
mereu), — e deci o datorie cetățenească,
să ne spunem cuvântul. Dacă stăm la o
parte nepăsători, ajungem din rău în mai
rău!

Invităm deci pe toți oamenii noștri
de bine și aderenți ai Partidului național,
să ia cât mai mulți parte la această adu-
nare. Rugăm pe sătenii noștri mai îndepă-
rtați de Sibiu, să trimită măcar 1—2
delegați, cari să le poată spune apoi și
lor, ce s'a discutat în Sibiu.

Cât pentru intelectualii din satele din-
prejurul Sibiului, aderenți ai Partidului na-
țional, cum și pe iubii noștri săteni, îi
invităm cu toată dragostea la adunarea de
Vineri viitoare, 6 Octomvrie.

Veniți cât mai mulți, ca să dăm ex-
presie dorințelor noastre curate, fiindcă:

numai Partidul Național va putea contribui
în măsură mai mare la îndreptarea stării
rele de azi!

Partidul național și Încoronarea

Declarațiile dlui Vasile Goldiș

Dl Vasile Goldiș, vicepreședinte al Par-
tidului național, a făcut următoarele decla-
rații cu privire la Încoronare:

„Jocul politic, pe care-l urmăresc unii
politicieni din vechiul Regat, este lucru
obiceiuit la ei. A verescanii s'au apropiat,
după căderea lor, de Partidul național,
crezând că cu ajutorul lui vor ajunge din
nou la putere. Când au văzut însă, că o
lume întreagă îi desparte de Partidul na-
țional, s'au întors iarăși la dl Brătianu,
care i-a mai ajutat odată (în 1920) să
ajungă la guvern. Firește, averescanii au
făcut aceasta în speranță, că după liberali
iarăși vor veni ei la guvern. Au găsit însă
un contrar mare în dl Iorga, care în timpul
din urmă are o ținută domoală, desigur în
speranță să poată ajunge om de guvernă-
mânt. În vechiul Regat nu se face politică
de programe, ci la modă sunt luptele pen-
tru ridicarea personală. Partidul național
nu vrea să ia parte la aceste lupte, ci
merge înainte pe calea sa dreaptă.

„Dușmanii Partidului național caută
să facă lumea să creadă, că acest partid
nu este dinastic (nu mai ține la Casa domi-
nitoare), fiindcă nu ia parte la serbările
de încoronare organizate de dl Brătianu.
Declar, că pe întreg teritoriul României
Mari partidul național este cel mai dina-
stic, dar tot nu se dă unealtă oarbă libera-
lilor, cari vor să-și facă numele nemuritor
în istorie, că ei au încoronat pe cel dintâi
Rege al României Mari.

„Brătienii fac un rău serviciu Coroanei,
forțând încoronarea. De prezent nu sunt
zile potrivite pentru astfel de acte. În mijlo-
cul acestei nemulțumiri generale n'ar fi
cu cale să îndemni pe Maestatea Sa să se
încoroneze.

„Noi vom duce lupta noastră până
în capăt; nu ne vom abate deloc dela ho-
tărârile dela Alba-Iulia; după alegerile din
urmă nu vom conlucra nici cu guvernul, nici
cu partidul care-l sprijinește. Trebuie să se
scurgă multă vreme și să se petreacă în

sânul Partidului liberal o adâncă prefacere,
ca vre-odată să mai poată fi vorba de con-
lucrare laolaltă.

„Partidul național regretă adânc, că
nu poate lua parte la încoronare, dar acea-
sta o face numai în urma politicii nechib-
zuite a guvernului liberal. Noi suntem de
părerea, că încoronarea ar fi trebuit să
aibă loc dupăce valurile politice s'ar fi
liniștit și că din acest act istoric trebuia
scoasă orice politică. Cu simțeminte curate,
cu conștiința înaltă a înțelegerii între Rege
și Țară, ar fi trebuit să se serbeze această
zi. În această privință, însă, dl Brătianu
este un al doilea Tisza István; și la el
ținta odată luată, trece peste orice consi-
derațiuni“.

Sfințirea bisericii de încoro- nare dela Alba-Iulia

În vederea încoronării Maestăților Lo-
Regelui și Reginei, care va avea loc la
15 Octomvrie 1922, s'au luat măsuri pen-
tru sfințirea noiei biserici dela Alba-Iulia.
Spre acest scop I. P. S. Sa mitropolitul
Primat Cristea, din București, a avizat pe
I. P. S. Sa Mitropolitul Balan dela Sibiu,
ca Duminecă în 8 Octomvrie să facă sfin-
țirea bisericii.

Mari manevre militare cu ocazia încoronării

Ordinele de concentrare, date în zi-
lele din urmă a îngrijorat pe mulți, pre-
supunând, că este mobilizare în legătură
cu apărarea Constantinopolului. Unele zia-
re s'au grăbit să dea ca adevărate aceste
știri. Ministeriul de războiu n'a întârziat
însă, să declare, că concentrările nu sunt
în legătură cu mobilizarea, ci sunt făcute
în vederea unei manevre cu ocazia încor-
onării, fiind obiceiul ca la astfel de ocazii
mari, pe lângă defilări să se facă și exer-
ciții militare și manevre. Ca să se arete
străinilor ce putere avem, manevrele vor
fi mari, câteva unități vor avea întregul
efectiv de războiu, așa că la unele bata-
lioane vor fi chemați toți ofițerii și trupa
de rezervă.

Între cele 3 divizii, ce vor fi concen-
trate, va fi și una Ardeleană, apoi una
de Vânători și una a ordinului Mihai-Vitea-
zului, și concentrările probabil să se înceapă
peste o săptămână. Manevrele vor avea loc
între București și Ploiești, în zilele de 18 și
19 Octomvrie, îndată după serbările încor-
onării. — Așa a declarat dl ministru de
războiu Mărdărescu.

Lucrările Ligii Națiunilor

Pe câtă vreme în politica externă (din afară) a tuturor țărilor, sunt frământările în chestia Orientală, societatea Națiunilor își continuă la Genova ședințele. După lucrări destul de însemnate, cum a fost discutarea mijloacelor prin cari s'ar putea mântui Austria de dezastru, apoi primirea Austriei și Ungariei în Liga Națiunilor, problema (starea) minorităților, — au ajuns să discute chestia atât de în povăraătoare pentru toate țările, a datoriilor interaliat.

A făcut senzație în această chestie, propunerea lordului englez Cecil, înaintată în înțelegere cu delegatul francez Jouvenal. El a spus, că înainte de a putea fi vorba și puțința desarmării (înpuținării armatelor), trebuie întâi deslegată chestia reparațiilor (despăgubirile ce trebuie să le plătească Germania) și regularea datoriilor interaliat, și, în general greua criză economică, care amenință Germania și lumea întreagă. Austria e pe cale de prăbușire și dacă ei îi urmează și Germania, de urmările acestora va fi sgușuită întreagă Europa. Afară de aceasta, lumea de astăzi e într-o stare de neliniște și bănuială, care nu se împacă cu o pace adevărată. Fără această pace nici înarmările nu se pot reduce.

Cauza, că industria și comerțul e stânjinit, — provocând nesiguranța politică și economică, — constă în datoriile dintre state, cari apasă toate țările. Această povară trebuie luată, ca să se ajungă la oprirea scăderii valurilor și la refacerea veche a comerțului internațional. Toate aceste lucrări trebuie deslegate în grabă, pentru a se putea la timp scăpa Europa din prăbușirea financiară.

Comerțul liber al coroanelor de argint

Intr-o foaie ungurească din Arad am citit știrea, că Ministeriul de Finanțe ar fi lăsat comerțul liber, în cuprinsul țării, al coroanelor de argint. Până acum acest comerț era oprit. Că de ce, nu știm! După ce odată coroanele au fost scoase din circulație, coroanele de argint neprezentate la schimbare, formau averea privată a celorce le aveau.

Dar fiind oprit comerțul lor, se vindeau pe sub ascuns și tot pe sub ascuns se și scoteau din țară. S'a citit doar de atâtea ori despre contrabande de aur și argint, — noi încă am scris — și e interesant, că numai dela noi se duceau astfel de bani.

Statul a lăsat atâta timp coroanele pradă speculanților, iar astăzi, când permite comerțul liber, aproape nu mai sunt coroane, căci au trecut de mult granița. Pe când, dacă Statul ar fi dat un preț potrivit valorii argintului, putea strânge o sumă enormă de coroane de argint, care azi ar ajuta la acoperirea banilor de hârtie.

Suntem chiar curioși să vedem urmările comerțului liber de coroane, dacă de fapt se va fi dat, ceea ce nu e încă confirmat oficios. De prezent nu știm adevărata intenție a Statului. Oamenii noștri vor face însă bine, să nu dea coroanele prea ieftin, ci dela 10 Lei în sus pentru 1 coroană. Florinii cei vechi (de 2 coroane) sunt mai scumpi ca cei noi, fiindcă e argint mai mult în ei. Cam așa s'au plătit și până acum.

Cum și-ar putea înmulți țăranul român veniturile?

Trăim vremuri grele. Războiul cel mare, care a avut drept urmare și eliberarea Românilor de sub stăpânirea Ungariei și a Austriei, ne-a încărcat cu atâtea greutăți bănești, încât întreaga generațiune de oameni, cari trăim acum, va trebui să aducă jertfe mari, ca să ușureze sarcina statului și a celorce va urma după noi. Pentru noi e slabă mângăiere, că greutățile acestea apasă nu numai toate țările, cari au luat parte la războiu, ci și pe cele cari nu s'au amestecat în el.

Supărare nu încap, căci e zadarnică. Fiecare suntem datori să ajutăm statului nostru. Și deoarece el ne cere înainte de toate ajutor în bani, adică biruri (dări) mari, de cari nu putem și nici nu gândim să ne scăpăm, noi trebuie să ne gândim la altceva: cum să înmulțim veniturile noastre proprii, pentru că și dacă dăm statului mai mult, și dacă plătim toate mai scump, totuși să ne rămână destul și pentru o viață tihnită și să putem pune și ceva la o parte.

Și fiindcă noi ne adresăm îndeosebi către Românii noștri dela sate, vom cercă să răspundem mai ales la întrebarea: Cum și-ar putea înmulți țăranul veniturile sale? Ceea ce nu vrea să zică însă, că sfaturile noastre, potrivindu-le împrejurările deosebite, în cari trăesc, nu ar fi bune și pentru meseriași, comercianți, funcționari, adică și pentru orașeni.

I.

Un mijloc minunat pentru îmbunătățirea stării noastre materiale vom avea, dacă ne vom folosi de darurile sufletești și truppești, pe cari ni le-a hărăzit unul D-zeu, în măsură mai mare decum suntem obișnuiți noi Românii. Azi nu mai lucrăm numai cu mâinile, ci la orice lucrare trebuie să ne încordăm cât mai mult și mintea. Cu cât lucrează mai mult mintea, cu atât e mai mare și isprava pe care o face atât țăranul, cât și meseriașul.

Când se naște omul, puterile lui sufletești sunt foarte mărginite. De aceea ele trebuie cultivate, la început în școală, apoi în viață prin legăturile, ce le avem cu alți oameni mai deștepti decât noi, și prin citirea de gazete și cărți bune. Nu vom lăsa să treacă nici o ocaziune, ca să ascultăm la biserică predica plină de învățături bune, și vom merge și la adunările societăților culturale, cum e de exemplu Asociațiunea noastră din Sibiu sau Reuniunile de agricultură. Un lucru să ne însemnăm: celce nu știe carte, e jumătate mort.

La muncă mai multă trebuie să ne îndemne și faptul, că în ziua de azi ea e plătită cu mult mai bine, decum se plătea mai înainte. Să facem numai o asemănare între ceea ce primea un muncitor cu ziua sau o servitoare înainte de războiu și între ceea ce primesc astăzi. Așa că pentru un muncitor de omenie nu e nevoie să plece în America, ba fata cum se cade n'are nevoie să meargă nici chiar la București.

Orice om, care nu găsește în satul lui destul lucru și îi este rușine, — cum trebuie să-i fie fiecărui om *cinstit* — să stea fără lucru, găsește în altă parte a Ardealului muncă destulă. Să nu uităm, că în Ardeal avem destule fabrici și mereu se înființează altele. Întrebați numai pe un lucrător *harnic* dela o fabrică, cât câștigă, și vă veti mira.

De aceea decât să-și peardă cineva cea mai mare parte a anului trândăvind pelângă

un jugăr-două de pământ și vre-o coadă de vacă, lucreze mai bine câteva luni la oraș, lăsând pe ceilalți ai casei să vadă de puțină treabă de-acolo, și la reîntoarcere se va mira cât a câștigat.

Dar nu numai oamenii mai nevoiași sunt datori să lucreze mai mult, ci și cei bogați s'au cari să cred bogați. Averea e de multe ori sburătoare, mai ales la urmașii, cari nu au fost obișnuiți cu munca înțetită, pentru că, vezi. Doamne, părinții lor au avut destul. Câte averi nu au risipit copiii strângătorilor, cari nu și-au deprins și copiii la muncă înțetită. De aceea părinții, cari nu-și silesc copiii la muncă, potrivită puterilor lor, săvârșesc un mare păcat, căci le dau o creștere rea și contribuie la risipirea rodului muncii lor.

În satele, unde din agricultură și din creșterea vitelor se scoate prea puțin câștig, și aceasta din cauze neatârătoare de oameni, locuitorii trebuie să se ocupe și de altceva. Amintim aici pomăritul, creșterea vermicilor de mătăsă, stupăritul, iar pentru femei țesutul, care rentează chiar și când trebuie să cumpere bumbacul și lâna.

Să nu uităm, că Românii noștri sunt îndemânatici, așa că în cursul iernei ar putea face obiecte de lemn, împletituri de tot felul și alte lucruri, cari aduc bani mulți și tihnă în viață pentru toți cari nu văd în lunile din Octomvrie până în Martie un timp de odihnă.

Victor Lazăr.

Războiul greco-turc

Problema Constantinopolului și a Strămtorilor.

Războiul greco-turc pare a nu se sfârși cu una cu două. Grecii bătuti și scoși din Asia mică, nu demobilizează, ci își refac armata și să întăresc în Tracia (parte de țara dinspre Constantinopol, care era înainte de războiu a turcilor).

Kemal Pașa, pe de altă parte înbătat de gloria învingerii, vrea să transforme acest războiu într'un război sfânt al tuturor turcilor. A dat declarații răsunătoare, că nu se îndestulește cu alungarea Grecilor din Asia mică, ci va ocupa și Constantinopolul, și după aceea va cuprinde și Turcia europeană (Tracia). Această declarație războinică a lui Kemal Pașa și veste, că ar avea o armată puternică, frământă fără încetare întreagă politica externă a Marilor Puteri (Anglia, Franța și Italia) și în aceeași măsură și a statelor din Mica Înțelegere (România și Iugoslavia), apoi Bulgaria (vecină cu Tracia) și Rusia (sprijinitorul turcilor).

Puterile mari, cu deosebire Anglia și Franța, când e vorba de bună înțelegere în deslegarea chestiilor de care e legată pacea întregii Europe, nu se prea înțeleg. Ambele puteri, e adevărat, că vreau pace și doresc să înfrâneze pofta de cucerire a turcilor, dar fiecare voeste într'altfel. Anglia vrea să pună stavilă trupelor lui Kemal Pașa, cu putere armată. Franța și pe lângă ea și Italia, dorește acest lucru pe cale pașnică, adică prin convocarea unei mari conferințe și încheierea unei păci drepte între greci și turci, pe deoparte, și statele Europei și turci, pe cealaltă parte.

România, ca cea mai interesată ce privește Constantinopolul și Strămtorile Dardanelor, mână de aceleași gânduri ca și Franța, a spus lumii printr'un comunicat, că în chestiunea Strămtorilor și a liniștii din Balcani, are două interese bine stabi-

litate: 1) trebuința ca libertatea Dardanelor și internaționalizarea Constantinopolului (să fie a tuturor), să rămână neschimbate; 2) trebuința ca pacea să fie susținută în Balcani, căci un nou războiu ar produce încurcături mari.

Din consfătuirile purtate pe urmă între englezi și francezi în chestia orientală reese, că ajung să se înțeleagă. Se spune, că această înțelegere a ajuns să se facă la stăruințele puterilor din Mica Înțelegere (România, Iugoslavia și Cehoslovăcia). Până în prezent nu e încă deplin lămurit din ce anume stă această înțelegere. Probabil, că turcii vor fi chemați la o conferință de pace, încheindu-se mai întâi un armistițiu (încetarea luptelor).

Pe de altă parte, unele știri spun, că turcii înaintând, au ajuns la granița neutră și că Kemal Pașa din nou a declarat, că dacă nu poate încheia o pace pe plac, încă în toamna asta ocupă Constantinopolul și Tracia.

Bolșevicii n'au uitat să dea de știre puterilor aliate, că și ei pretind să fie chemați la conferința de pace.

În conferința dela Paris, reprezentanții Angliei, Franței și Italiei, după lungi dezbateri în chestia turcilor, au luat hotărâri împăciuitoare. Turcilor li-se dă în Europa, pe lângă Dardanele și Tracia până la râul Marîța. Dardanelele (Strâmtoarele) vor fi ale turcilor, însă libere de trecere pentru toți, fără armată și puse sub controlul marilor puteri aliate și poate și sub a Ligii Națiunilor. Turcii le vor căpata toate acestea pe cale pașnică, nu prin războiu, deci au să înceteze orice luptă și să respecte granița neutră, unde azi tin ordinea englezii și francezii.

Se așteaptă acum răspunsul turcilor, până atunci englezii au închis Strâmtoarele, nemai lăsând să treacă nici un vapor dinspre Marea Neagră și Marea Mediterană.

Rezultatul împăciuitoare al conferinței a adus mulțumire și liniște în toate țările. Din partea turcilor încă se așteaptă un răspuns mulțumitor.

INFORMAȚIUNI

În cel din urmă Consiliu de miniștri s'a hotărât și ziua pentru adunarea parlamentului, care va fi 12 Octomvrie. În ziua de 13 parlamentarii vor pleca la Alba Iulia și se vor întoarce în 16 Sept. Intre proiectele ce se vor dezbate, se va lua și proiectul de lege pentru îmbunătățirea situației materiale a funcționarilor de stat.

Numire. În locul mult regretatului Andrei Bărbăntu, cu conducerea lucrărilor la Direcțiunea regională a învățământului din Sibiu, a fost încredințat dl Dr. Ioan Stroia, revizor școlar în Sibiu.

Partidul social-țărănist din vechiul Regat se contopește cu partidul țărănesc. Acest partid avea puțini aderenți. Se prea poate, că și din cauza aceasta se contopește cu marele partid țărănesc din vechiul Regat.

„Vestea“!... Din Alba-Iulia ne-a sosit numărul prim din foaia „Vestea“. O așa veste, mai bine nu venea. Cel care o redactează, — sârmanul de el, — nu știe scrie, nici cât un copil din școala elementară. Nu știe nici ce-i punct, nici ce-i comă, dar nici măcar ce-i propoziție. În partea unde vrea să vorbească către publicul cetitor, înșiră fără cap greutatea cu care poate câștiga o gazetă placul celor ce o

cetesc. Greutatea principală o uită: să fie bine și pe înțeles scrisă. În forma care a apărut e o rușine a gazetăriei românești. N'am zice nimica, dacă ar fi într'un oraș mai la spatele lui Dumnezeu, dar în Alba-Iulia, orașul istoric al neamului nostru, nu o putem răbda! — Nu știm cine îi dă bani să apară, tăci „Vestea“ își zice independentă; acela mai bine ar da banii cuiva de pomană. De cumva e liberală — cam așa sunt toate foile independente — îi dăm un sfat dlui prefect: să o sisteze imediat, căci de vine încoronarea, face Alba Iulia de răs, cu scrisul ei. Felul cum e scrisă „Vestea“, o îsplică și locuința redacției: strada Canalului 7 și 9.

În legătură cu exportul porcilor, deoarece a rămas încă liber pentru cei cari au permise de export, primăria orașului București printr'un memoriu a cerut Ministeriului de comerț, ca să oprească exportul și pentru permisele date, și până acum nefolosite, dar mai cu seamă să intervină la căile ferate să nu mai încarce porci pentru orașele din granița Basarabiei, căci toți sunt trecuți pe furis peste granița în Rusia.

Pentru recruți. Dela Cercul de recrutare Sibiu ni se scrie: Conf. ord. M. St. M. No. 6050/922, recrutații în cond. art. 52 din L. R., nu se încorporează pe ziua de 1 Oct. 1922, ci în ziua de 1 Noemvrie a. c. Cei care au fost recrutați în Cond. Art. 53 (absolvenții școalelor inf. de Comerț sau Industrie), se vor prezenta pe ziua de 1 Oct. a. c. pentru încorporare, aducând cu sine și certificatele de studii în original, pe baza cărora au fost admiși în Cond. Art. de mai sus.

Pretul nucilor în anul acesta e mai urcat, ca în alți ani, fiindcă le strâng negustorii, cari le trimit în străinătate, după cum am mai scris în foaie. În Sibiu s'a plătit zilele trecute ferdela de nuci cu 80 lei, ba chiar și mai mult. — Spre orientare oamenilor nostri dela sate.

Valea Largă din nou trebuie să o amintim. Podul rupt primaară fără s'a stricat, începând să se lase dela mijloc în jos. Observat acest lucru din vreme de un mecanic, care a declarat că nu mai conduce nici un tren pe acest pod, s'a putut încunjuira o nouă nenorocire cine știe cât de mare. Podurile rupte fiind vecine, peste amândouă se face transbordarea pe o distanță mai lungă de 1 kilometru cu trecere printr'un tunel. Drumul acesta e un adevărat chin pe bieții călători prin tunel, unde fiind întunec, oamenii se împiedecă și se lovesc, ba unul mai nenorocos a căzut de pe pod în apă în timpul nopții. E o adevărată rușine pentru căile noastre ferate!

Încercări de a răsturna guvernul lui Horthy. Ziarele ungurești aduc știrea, că împotriva guvernului de acum al Ungariei s'a început o luptă de răsturnare, din partea ungarilor refugiați în Viena. Acestia au planul să aducă la guvern pe contele Mihail Károlyi și să facă din Ungaria republică. Pentru izbândirea acestui plan, contele Károlyi ar fi umblat să câștige sprijinul Franței, iar mai apoi al Miciei Antante (alianța Cehoslovăcia, România și Iugoslavia), dar n'ar fi reușit nici într'un loc. Acum mai în urmă umblă după câștigarea deputaților din grupul liberal unguresc. — Ce privește interesul României, acesta este, ca în Ungaria să fie un guvern pașnic, care să-și vadă de treburile țării

și să nu umble după potcoave de cai morți, ca refacerea vechii Ungarii, întărâtarea ungarilor de aici și altele.

Făină pentru Sibiu va sosi în curând dela Alexandria (vre-o 10 vagoane sunt deja pe drum). Ce privește aprovizionarea județului cu grâu, nu e încă nimic hotărât. În zilele acestea se va prezenta o delegație din partea prefecturii județului, la minster, spre a grăbi rezolvarea chestiunii.

Aprovizionarea Ardealului cu porumb din vechiul Regat s'a început. În județul Sibiu încă au sosit mai multe vagoane, ce vor fi distribuite comunelor cari au cerut.

Deținuții (pușcărieșii) din ocnele de sare din Târgul Ocna s'au răsculat, în forma că n'au voit să mai iasă din ocne. S'au plâns, că n'au haine care să-i ferească de umezeală și că directorul ocnei i-a schimbat pe unii dela lucrări în cari s'au specializat. Venind autoritățile au fost mulcomiți.

Plata apei. Proprietarii de case din Sibiu, sunt invitați din nou să plătească neapărat până la 8 Octomvrie a. c. chiria de apă pentru I-a jumătate a anului 1922, precum și taxa pentru transportarea guno-ului pentru 1922/23, deoarece la caz contrar se va închide apeductul fără altă înștiințare la cei cari au rămas în restanță cu plățile acestora.

Consiliul orășenesc.

Înștiințați ziua târgurilor! Rugăm pe toți acei primari și notari, din comunele unde s'a schimbat ziua târgurilor de țară, să ne scrie noua rânduiala a târgurilor, ca astfel să putem face îndreptările cuvenite în „Calendarul Poporului“ pe 1923. Deasemenea rugăm a ni se anunța noile târguri sau ceva greșeli strecurate în anii trecuți. Fiind Calendarul nostru cel mai răspândit, ținem ca să fie cât mai complet.

În prăvălii de lux, din cele mai de seamă din București, poliția a descoperit sumedenii de mărfuri, articole de lux, aduse în țară pe sub ascuns, înșelând statul cu zeci de milioane vamă. Tot asemenea s'au descoperit și în Constanța mărfuri oprite la import și cu de cari sunt pline prăvăliile, ca parfumuri, mătăsuri și covoare persiane. Poliția cercetează.

Aviz. Membrii restanțieri ai Reuniunii de înmormântare din districtul protopopesco gr-cat. român al Sibiului, prin aceasta sunt invitați să-și achite negreșit până la 15 Octomvrie 1922 cotizațiunile restante la casierul Reuniunii (str. Pintenului Nr. 28), căci în caz contrar vor fi șterși din șirul membrilor.

Direcțiunea.

Mulțumită. Societatea pentru profilaxia tuberculozei, filiala Sibiu, mulțumește domnilor funcționari ai județului Sibiu, pentru donația făcută ei, în sumă de 834 Lei, sumă colectată între dâșii cu ocazia morții regretatului lor coleg, primăretorul Dr. Victor Schuster.

Târgul Seliștei, județul Sibiu, se va ține: în ziua de 5 Octomvrie târg de vite, în 7 Octomvrie târg de marfă.

Abonații în restanță cu plata, sunt rugați a-și mai aduce și ei aminte de noi, cum ne aducem noi de ei în fiecare săptămână, trimițându-le regulat foaia. Nu e potrivit a tot amâna plata câtorva lei, cari pentru noi se adună la sume mari dela toți.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului“

Situația din Cehoslovăcia

Dintre toate țările formate sau mărite din ruinele Austro-Ungariei, Cehoslovăcia e singura pe cale de adevărată refacere, și economică și politică.

Indată după formarea statului cehoslovac, conducătorii lui au știut de unde să înceapă lucrul pentru consolidare. Încă în Aprilie 1919, guvernul lui Rașin a făcut bani separați, schimbând toate coroanele austro-ungare, știind apoi iute câți bani au în țară (au fost 12 miliarde coroane). Când au schimbat coroanele, au luat și dare după avere, în sumă de 1 miliard și jumătate.

Regulându-și bugetul prin încasări de noi dări, Cehoslovăcia a putut în scurtă vreme să-și procure aur și hârtii de valoare în suma de 2 miliarde și jumătate, cari formau acoperire la 10 și ceva miliarde coroane în bani de hârtie. Acest acoperământ în aur al banilor de hârtie în proporție de 25 la sută, a ridicat din zi în zi valoarea coroanelor cehoslovace. (Ca o comparație trebuie să știm, că România are de prezent numai 1½ procent acoperire în aur. Asta e ca și nimic).

Ridicarea valorii banului, e drept că n'a priit industriei și comerțului din Cehoslovăcia, care mai nainte făcea mare export în țările vecine, azi cu valută scăzută față de cehoslovaci. Urmarea a fost, că întreagă industria lor a început să stagneze. Unele fabrici au încetat lucrul, nemai putând să-și vândă cu preț mărfurile cumpărate mai înainte scump. Au rămas o mulțime de lucrători fără lucru, în mare parte ajutați de stat.

Cu toată slăbirea industriei și comerțului, statul cehoslovac ține programul lui financiar în picioare cu multă tărie. Intr-o astfel de stare viața vrând-nevrând începe să se ieftinească, lefurile se reduc în proporție cum crește și valoarea banului. Fabricile cu greutăți și cu pierderi reîncep lucrul, vindecându-se de lovitura financiară primită.

Stările acestea, prin cari trebuie să treacă industria din Cehoslovăcia, e pragul de trecere la stare normală. Când a fi să se refacă și țara noastră, industria dela noi va avea aceiași soarte.

Guvernării noastre, având pilda de refacere înaintea ochilor, nici prin gând nu le trece — cu toată gălăgia ce o fac — să o încerce și la noi. Și ar fi atâtea de urmat, după Cehoslovaci: luând ce e bun și potrivindu-le după împrejurările țării noastre.

Ce se întâmplă în Bulgaria

Bulgaria — țară vecină — e sfâșiata de mari frământări politice. Guvernul de astăzi al partidului țărănesc a pornit o luptă înverșunată contra blocului partidelor anti-țărăniște (un fel de conservatori), din cari fac parte toți ministrii din timpul războiului. Cum pentru Bulgaria războiul a fost o catastrofă, toți ministrii din acel timp au fost dați în judecată.

Săptămâna trecută blocul opoziției a convocat o mare adunare a partizanilor lor, în orașul Târnovo. Partidul guvernului, la rândul lui, încă a convocat o adunare politică, în aceeași zi și în același oraș. Această împrejurare a dat ocazie la scandal. Nu a lipsit mult ca foștii ministrii din timpul războiului să o plătească cu viața. În drum spre Târnovo, poporul i-a arestat în tren și voia să-i omoare. Au avut noroc cu actualul ministru Dascaloff, care s'a întrepus

la vreme și cu mare greutate a liniștit poporul, rugând pe oameni să nu-și mânjească mâinile cu sânge omenesc, până ce nu se va aduce sentința (hotărârea) tribunalului. Le-a promis, că în timpul cel mai scurt se va convoca parlamentul pentru a se lua o hotărâre de judecare a celor răspunzători de catastrofa din 1913 și 1918.

Ajunși în Târnovo, ca să-i apere de înverșunarea poporului, Dascaloff a internat (închis) pe vechii ministri într-o casarmă păzită de soldați.

Ministrul Dascaloff a declarat poporului, că în curând va fi convocat parlamentul și se va numi un tribunal popular, pentru a judeca pe foștii ministri.

Cererea poporului bulgar de a trage în judecată pe ministrii vinovați de relele aduse țării, ne poate fi și nouă de învățătură. Câți foști ministri, mai înainte oameni săraci, după ministerie să lefăesc în bogății și nimeni nu-i trage la răspundere. Și-apoi pedeapsa, ce o merită, cei cari au condus și conduc rău țara, din nepricepere și din reavoință, nu se află încă nimeni cine să le-o dea! Dacă s'ar găsi, de multe rele ar fi ferită țara. Numai întronarea dreptății și legalității la cârma țării, va putea aduce pedepsirea celor vinovați. Asta e pentru ceea ce luptăm.

Pelerinaj la Mănăstirea Putna (Bucovina).

Voivodul Moldovei, Ștefan cel Mare, a fost întemeietorul vechii episcopii a Vadului și Feleacului, azi reînviată ca episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului. Prea Sfinția Sa Nicolae Ivan, episcopul acestei eparchii, în semn de recunoștință și vrednică amintire ctitorului ei, a organizat în zilele din 18—23 Septembrie, un pelerinaj la mormântul lui Ștefan cel Mare dela Putna.

S'a oficiat un parastas în mănăstire din partea I. P. S. Sale Mitropolitului Pimen al Moldovei, Episcopului Nicolae al Clujului și alți cinci episcopi, stareții mănăstirilor bucovinene și o mulțime de preoți din întreagă țară.

După parastas s'au ținut câteva frumoase cuvântări ocazionale, din partea I. P. S. Sale Mitropolitului Moldovei, Episcopul Nicolae al Clujului, dl profesor universitar Dr. Ion Lupaș și alții.

Scurtă dare de seamă despre activitatea ultimelor trei luni, a Secției Regionale Sibiu, a Societății Ocrotirea Orfanilor din Răsboiu.

Potrivit îndrumărilor primite, de a da seamă și în fața publicului mare, despre activitatea depusă de Societatea noastră, dăm un scurt rezumat al muncii de ocrotire săvârșită de regiune în ultimile trei luni.

Orfelinate. Pe lângă orfelinatele existente din Sibiu, Orlat (unul de fete și unul de băieți), Orăștie, Alba Iulia, Abrud, Sfântul Gheorghe și căminul din Brașov, în care ocrotim 488 plus 113 bursieri în orfelinatul U. F. R. Brașov, și orfelinatul Consistorului din Blaj, total 601, — în străduința de a da o cât mai mare ocrotire orfanilor, după mai multe încercări ne-a reușit să mai punem temelie unui orfelinat în Casa Săracilor din Deva. Lucrările de reparație au început și nădăjduim, că cu 1 Decembrie a. c. îl vom și deschide. Vom da în el ocrotire fetitelor Orfane.

Fondurile restrânse și scumpirea din ce în ce a traiului, ne silește să ne mărginim la numărul existent de orfelinate. Această împrejurare nu tocmai înbucurătoare pentru numărul mare de orfani, cari au nevoie de ocrotire, ne pune în situația de a purta cea mai mare grijă de orfelinatele existente.

Pentru **confeccionarea îmbrăcăminții** fiecare orfelinat are un mic atelier de croitorie. Confeccionarea ghetelor pentru toate orfelinatele se face în atelierul de pantofărie al Regiunii, instalat la orfelinatul Principele Mircea din Sibiu.

Asistență sanitară. La 25 August s'a încheiat colonia de vară din Ocna-Sibiului. În această colonie s'au părăndat timp de 2 luni din 4 orfelinate 216 orfani, dintre cari cei suferinzi au stat tot timpul. Mulțumim pe această cale Directoratului General al Ministerului de Instrucțiune din Cluj, care ne-a pus la dispoziție mai multe sale, din localul școlii de stat din Ocna-Sibiului.

Între planurile ce vom avea puțința să le înfăptuim, e înființarea unui Sanatoriu în Orlat.

Regiunea Sibiu.

O pierdere de 3 miliarde

Cu suma aceasta, ca pierdere, s'a încheiat raportul comisiei, care a fost încredințată cu cercetarea dela Serviciile de aprovizionare ale Statului. Paguba aceasta e venită dela mărfurile aduse din străinătate pentru aprovizionarea țării, precum și dela multele materiale pradă de război, de acelea cari au stat cu anii să ruginească pe liniile moarte din gări.

Pierderea aceasta mare, e poate cea mai puternică dovadă a nepriceperii administrative a guvernelor, cari au stat mai mult la putere. Acuma iesă la iveală, că au existat depozite, de cari cei dela centru nu știau nimic. Se amintește chiar cazul unui șef de depozit dintr-o gară, care un an de zile n'a primit nici un ordin, cu toate că a cerut în atâtea rânduri. Dacă a văzut, că nimeni nu vrea să știe de el, a vândut tot ce avea în depozit, din o parte de bani și-a plătit oamenii, iar cu restul s'a prezentat la minister. Aceia au stat buimăciți, când le-a spus, că ce-i și cum. Au primit frumos banii, fără să poată controla, că ce anume a avut în depozit, despre care nici nu știau că există. Ce pradă se va fi făcut în alte părți unde n'a fost un șef cinstit! Doar știm, că la atâtea depozite cu mărfuri, când hoții au ajuns să se vadă, le-au dat foc, ca să nu se afle ce a fost și ce n'a fost.

Azi nu putem decât să stăm îndurerăți și să nădăjduim vremuri și oameni mai buni.

Congresul pantofarilor și cizmarilor.

Corporația industrială din Arad aranjează în 12 Noembrie 1922 la 10 ore a.m. un congres al pantofarilor și cizmarilor din Ardeal și Banat. La ordinea zilei sunt următoarele obiecte:

1. Înființarea unei centrale. 2. Fondarea unui ziar de specialitate. 3. Înființarea unei societăți pentru procurarea materialelor. 4. Chestia societății de credit al me-seriașilor. 5. Propuneri.

Înștiințări pentru congres sunt la se face până în 10 Octombrie, la corporația industrială în Arad (Bulevardul Carol I, Nr. 16), spre a se putea lua măsuri de învartirare. Deslușiri mai deaproape dă și fiecare președinte al corporațiilor industriale din diferitele orașe.

Subprefectura județului Sibiu.

Nr. 7169/922 G.

3574

Concurs

Pentru întregirea postului de diurnist definitiv la pretura plasei Nocrich și pentru întregirea postului devenind eventual vacant prin înaintare se organizează concursul până la 10 Octombrie 1922.

Reflecții la acest post își vor înainta cererile documentate până la termenul sus la subsemnatul.

Sibiu, 21 Septembrie 1922.

p. subprefect: Steflea, primnotar.

Nr. 790—1922.

3562

Publicațiune

Direcțiunea Regională a Asigurărilor Sociale din Sibiu cumpără 200 stânjini lemne de fag sau carpen I calitate pentru foc.

Oferte în scris se primesc până inclusiv la 5 Octombrie 1922, ora 12, și vor fi însoțite de chitanța despre 5000 Lei depuși la casieria Casei Cercuiale a Asigurărilor Sociale din Sibiu, ca garanție în bani gata sau în hârtii de valoare.

Condițiile de furnizare se pot vedea la Direcțiunea Regională a Asigurărilor Sociale Sibiu, Pământul mic Nr. 1, zilnic de la 7—13.

Sibiu, 16 Septembrie 1922.

Direcțiunea Regională a Asigurărilor Sociale Sibiu.

Dr. Ittu

medic practic univ. și dentist

s'a reîntors din Germania și ordonează zilnic.

Sibiu, Str. Cîsnădiei Nr. 36.

Face tratament special

de tuberculoză. 3563

Doi învățăcei în etate de 15 ani se primesc la brutăria Hurdubelea, Sibiu, Calea Cîsnădiei Nr. 22. 3577

Doi calfe și doi ucenici se caută la subscrisul. **Ioan Roman**, curelar, Sibiu, strada Turnului Nr. 33. 3350

Doi camere și bucătărie, nemobilate, se caută urgent pentru o familie bună și solidă. A se adresa la ziar. 3575

Oglindă elegantă pentru salon, 100x220 cm., poleite roșu, e de vânzare cu Lei 5800. Adresa la administrația foii. 3570

Nr. 10655—1922 cons. orăș. 3573

Publicațiune

Ministerul Lucrărilor publice a aprobat în principiu, cu ordonanța Nr. 13374 del. 11 August 1922, cererea Ministerului de Război pentru exproprierea terenurilor necesare Școlii de Infanterie în Sibiu.

În consecință comisiunea administrativă a orașului municipal Sibiu a fixat termenul în sensul § 34 al art. legii XII. din 1881, pentru sedința comisiunii de expropriere pe 10 Octombrie a. c., ora 9 a. m., în localul prefecturii orașului (primăria, strada Mitropoliei 2.)

Dosarul și planul respectiv este expus la vederea publică în biroul dlui consilier orășenesc Dr. Orendt, dela 20 Septembrie până în ziua de pertractare.

Comisia va decide în merit și în caz dacă nu se prezintă nimeni din partidele interesate.

Despre aceasta se încunoștințează partidele interesate spre observarea drepturilor lor legale.

Sibiu, 19 Septembrie 1922.

Consiliul orășenesc:
Dr. Geritz, primar.

Nr. 619—1922 com. 3566

Publicațiune

Comuna Bugard esarândează pășunatul comunal pe iarna anului 1922/1923 în ziua de 8 Octombrie 1922, după masă la 2 ore, prin licitațiune publică și orală, împreună cu oferte închise.

Prețul strigărei Lei 6000. Vadiu 10%. Condițiile de licitație se pot vedea la biroul notarului comunal.

Bugard, 18 Septembrie 1922.

N. Imbărașiu, Tr. Mandocșa
primar. notar.**Cuptoare pentru fier**

construite practic din blech și căhăli, recomand onor. public din depozitul meu, pe lângă cele mai ieftine prețuri de zi. Primesc și tot felul de lucrări ce se țin de branșa mea, cu prețuri foarte ieftine.

Carl Weissshappel

lăcătuș de artă, pentru edificii, portale, stabilimente de electrică și apaducte

Sibiu, strada Gușteritei 42. 3569

AVIZ!

3558

Aduc la cunoștința on. public, că mi-am mutat atelierul meu, **prima pietrărie românească din Sibiu**,

din Piața Fânului Nr. 9 în Strada Podului Nr. 7/a. Mărimdu-l, l-am asortat cu pietrii de tot soiul, dela cele mai moderne, până la cele mai simple. **Marmoră, Trahyt**, piatră tare de stâncă etc., Tocile dela 25 cm. până la 2 metri în dimensiune, garantat din calitatea cea mai bună.

Băi de piatră proprii

Se primesc tot felul de reparațiuni și comenzi pentru edificii, scări, socluri, etc., cu prețurile cele mai moderate. — Rog onoratul public a vizita depozitul meu din strada Podului Nr. 7/a, nu e obligămant de cumpărare. — Sprijiniți industria românească.

Cu toată stima: **Ioan Chidu & Comp.,** măiestru pietrar
SIBIU, str. Podului 7/a.

Magazin de modă

pentru

Mode

eleg. pentru

Dame și**Domni**

Succes. lui Rudolf Trentina

Friedrich Binder

Sibiu

Str. Cîsnădiei Nr. 25.

Noutăți

de toamnă și iarnă

pentru

Dame

Stofe de lână pentru mantouri, costume și haine, stofe de mătase, pelușuri pentru palton, catifele, stofe de spălat, umbrele, dantele, cordoane moderne, mărunțșuri și articli de garniseală.

Pentru

Domni

Stofe englezești și boemești pentru costume, căptușeli și toate cele necesare, cămăși, pantaloni, gulere, manșete, cravate, bretele pentru domni, umbrele, ciorapi, șosete, mănuși și alți articli de trebuință. Se lucrează prompt refăcție după măsură.

Aviz! Banca Centrală
FILIALA SIBIU
s'a mutat

cu birourile sale în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

(fostă Piața mare)

unde s'a aranjat modern și corespunzător situației sale

Nici în Strada Turnului Nr. 33 și nici în Strada Cîsnădiei Nr. 7/II nu mai are birouri și cassa.

Exclusiv în

Piața Regele Ferdinand Nr. 14

se primesc de acum înainte

DEPUNERI PE LIBEL

cu 5½% și 6% netto.

Schimb de dolari și alte valute

3565

**AVIZ!**

Domnii cari doresc să se aprovizioneze pentru sezonul de toamnă și iarnă cu

**Haine moderne**

și solid lucrate, să se adreseze cu toată încrederea la

Croitoria Petrașcu

Sibiu

Str. Regina Maria (Cîsnădiei) 30.

Acolo se confecționează

reverenzi și orice uniforme militare.

3536

Pluguri schimbătoare sistem „RIEGER”, cu grindeul de lemn sau cu totul din fier.

Pluguri cu o brazdă, cu grindeul de lemn sau cu totul de fier.

Tupite cu fiare de rezervă,**Grape de fier în toate sortele****Mașini pentru sămănat,****Mașini pentru tăiat nutreț,****Fiare pentru plug pentru toate felurile de pluguri**

se află ieftin de vânzare în depozitul nostru.

E în interesul fiecăruia de a procura aceste unelte la noi!

Departamentul Mașinelor

Sibiu, strada Sării Nr. 22.

3572

PROGRESUL ROMÂNIEI

S. PETRAȘCU & Co. S. C.

3502

Instituție Generală pentru Industrie, Comerț, Agricultură.

Sibiu, Strada Regina Maria Nr. 30.

Mijlocește orice afacere în țară și străinătate. Crearea și Exploatarea de fabrici de orice branșă. Exploatarea forestieră și miniere. Încurajarea agriculturii și valorizarea produselor agricole. Secțiuni speciale pentru toate categoriile. Export, Import, Reprezentanță, Agentură și Comision.

Telefon Nr. 438.

Adresa telegrafică:
PROROPCO,
Sibiu